

ESTILS

Diàleg entre Teresa Forcades i Karma Lekshe Tsomo

Amb el títol *Dones, espiritualitat i canvi social*, l'associació Plecs Budistes publica en forma de llibre aquesta conversa entre dues monges –l'una és budista i l'altra és cristiana– amb la voluntat de compartir i d'aprendre. Finançat per micromecenatge, el llibre ens acosta a dues persones, For-

cades i Lekshe, que han triat una vida lligada a l'espiritualitat i que dediquen la seva vida a canviar la societat. Són lluitadores del dia a dia que parlen de canvis i revolucions necessàries amb un diàleg generós en què les respostes no sempre seran coincidents, cosa que encara l'enriqueix més.

L'espiritualitat infantil

DÍDAC P. LAGARRIGA
BARCELONA

La categoria de *l'altre* queda reduïda a mesura que les societats amb capacitat per discriminar són més permeables a la diversitat i van agafant consciència de la importància equitativa de dignificar l'ésser humà. Malgrat tot, continuen les discriminacions, moltes vegades de manera més subtil. Un d'aquests *altres* difusos són els infants, que reben tot tipus de pressió constant que dificulta i entorpeix el seu procés natural. El racisme i el masclisme són dues maneres evidents d'intolerància, amb els seus intents per imposar als altres una determinada visió del món, sovint amb el recurs de la violència física i psicològica. Són fets denunciabils.

Tanmateix, només quan els infants són víctimes d'una violència extrema –explotació laboral, maltractament físic, etc.– entren en aquest grup d'extremisme agressiu. Passejant pels carrers, parcs i patis d'escola podem comprovar com molts adults descarreguen en els nens totes les seves ires i frustracions, encara que sovint es faci només de manera verbal. Aquesta manca de respecte constant, farcida d'amenaçes, insults i càstigs, pràcticament s'ha deixat de veure en altres relacions públiques, en les quals fins i tot semblaria escandalosa, però si qui la rep és un nen sembla que les regles del joc són menys clares. Per què els infants tenen aquesta capacitat de treure de polleguera l'adult? Fixem-nos que aquest *treure de polleguera* és justament això: perdre l'equilibri interior, del qual sorgeixen l'amor i la pau, per perdre's en un exterior inhòspit desbotat per la ràbia i el dolor.

Espiritualitat sense etiquetes

Paraules com *infantil* i *innocent* també s'apliquen de manera despectiva als adults (individus i pobles) que no encaixen en un cert model de maduresa encara lligat a una visió del món, justament, prepotent. El cultiu de l'espiritualitat i la vida interior, que té com a base l'agraïment, l'astorament, la dependència i el reconeixement d'unitat amb la resta, és ridiculitzada des d'aquesta òptica d'adult seriós, fort, autònom i materialista. La necessitat d'una connexió més potent amb nosaltres mateixos i, per tant, la vo-

Reconèixer
l'espiritualitat infantil
reforça l'espiritualitat
dels adults,
fins i tot sovint
la desperta.
I és una
responsabilitat social

Idees per a pares i educadors

Si voleu aprofundir en el tema de l'espiritualitat infantil, el jardí interior de l'espai Olokuti (c/ Astúries, 38, Barcelona) acull el divendres 26 a les 19 h una trobada amb la psicòloga Laia Montserrat per parlar del seu llibre *Espiritualidad natural. Educar a los niños en la espiritualidad* (Ed. Kairós).

La cita de la setmana

Si una paraula té el poder de posar furios, per què una altra no pot tenir el poder de curar?

Thich Nhat Hanh

, l'estat natural

lluntat de creixement espiritual, ens acostem a una etapa que ja coneixem, la infantesa, i ens allunya d'un paradigma cultural que agonitza.

Si la capacitat d'estimar, caminar, comunicar, rebre i, en definitiva, de viure plenament no ens ha estat ensenyada des de l'exterior, sinó que la portem ben endins, es fa lògic pensar que l'espiritualitat—aquest vincle intangible en què la voluntat de viure ens acostem amb reverència a la vida—també la portem a dins, i és en la infància quan es pot sentir amb més plenitud i sinceritat, ja que no passa pel tamís de la ideologia i les expectatives que anem construint d'adults. És una expressió natural que cal respectar i cuidar.

Com diu el psicòleg Tobin Hart, "no es tracta que els nens siguin més espirituals, perquè ja ho són, sinó que sentin més seguretat i naturalitat per poder expressar aquesta espiritualitat". En el seu llibre *El mundo espiritual secreto de los niños* (La Llave) ens acostem a les seves investigacions en aquest àmbit i ens alerta que no s'ha de caure en l'altre extrem i veure alguns nens com a especials (en el corrent *new age* dels nens indi, de cristall, etcètera): "En el terreny espiritual, aquesta classe d'atenció i de glorificació reforça la idea que el nen és *més especial* que altres persones i promou, per tant, una mena de narcisisme espiritual («jo sóc més espiritual que tu») en lloc de la reciprocitat, el respecte i la humilitat, que són les qualitats que defineixen l'autèntica espiritualitat («si sóc espiritual és perquè tots els altres també ho són»).

El vincle adult-infant

Fer dels nens un *altre* diferenciat, encara que es faci amb bona voluntat, i col·locar-los en un pedestal dificulta també l'establiment de límits i comprendre les autèntiques necessitats, com ens recorda el mateix Hart: "El fet que un nen tingui accés a la saviesa, la meravella i la compassió no significa que hagi madurat completament o que ja no necessiti cap consell ni instrucció. Sabem que els nens poden ser especialment insensats, impulsius i auto-indulgents, o, en altres paraules, nens". Com sempre, es tracta de trobar el complex camí del mig, el que surt de la intersecció entre el que és poc i el que és massa.

Un dels beneficis d'ampliar la mirada cap als infants i l'espiritualitat

natural que tenim els humans en aquesta primera etapa és precisament l'atenció cap a nosaltres mateixos. Un treball constant i allunyat dels recursos fàcils, en el qual les qualitats que volem transmetre han d'estar vives dins nostre.

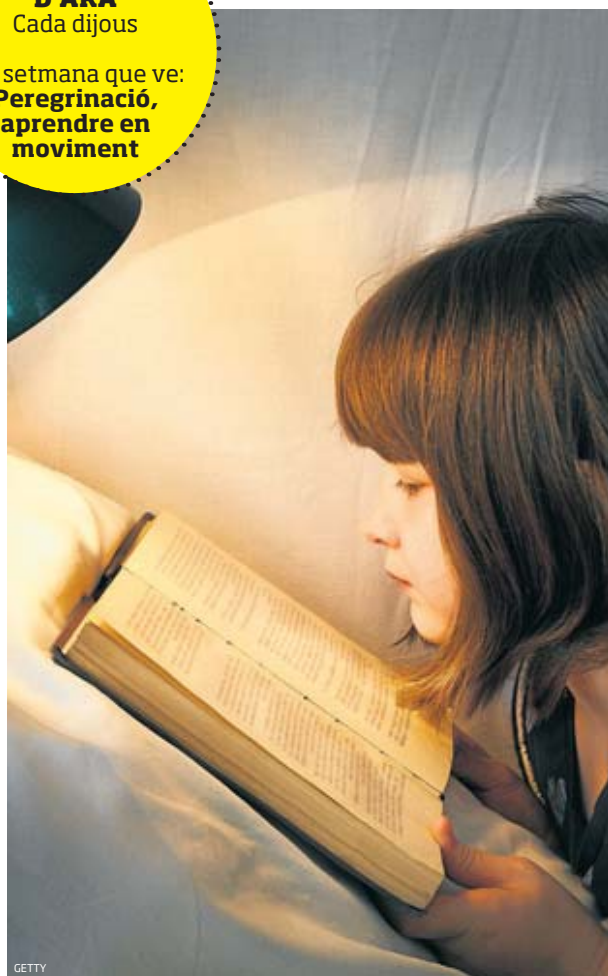
D'aquesta manera, reconèixer l'espiritualitat infantil reforça l'espiritualitat dels adults, fins i tot sovint la desperta. I és una responsabilitat social. Fa més de 150 anys, el pedagog alemany Friedrich Fröbel va obrir el primer jardí d'infants de la història, en un clima de respecte i llibertat,

basant-se en aquesta premissa:

"Tot el que fa el nen té una característica comuna, perquè busca la unitat que abraça totes les coses i tots els éssers i intenta així també trobar-se a ell mateix. Però no només no es té cura de nodrir aquest desig, sinó que fins i tot l'aspiració del nen de nodrir ell mateix aquest desig es fa malbé per desgràcia massa aviat. El nen que hagi estat educat naturalment, per més dèbils que puguin ser els indicis, per més que els pugui tenir inconscientment o els pugui desconèixer, en realitat busca la unitat que abraça totes les coses, la unitat viva i necessària, el fonament de tot, no el que hagin fet o format l'astúcia i el caprici humans, sinó el que sempre està al costat del cor i l'ànima".

CONSCIÈNCIA D'ARA
Cada dijous

I la setmana que ve:
Peregrinació, aprendre en moviment

Sempre hauríem de rebre bones notícies

Opinió

MARTA HERRERO GIL
PROFESSORA I ESCRIPTORA

Escriuria cada dia sobre milions de coses que em passen, que em vénen al cor i a la gola. Però és tan intens el dia a dia amb dos bebès que gairebé no queda temps per desenganxar-se uns instants de la vida.

Un mestre (Sheij Hassan) ens va dir que als mestres només se'ls hauria de donar bones notícies. Vaig comprendre aquelles paraules lentament, en els dies següents, revelades mentre es coïa la sopa, l'Abraham jugava i l'Omar somreïa. És possible arribar a veure la vida completa i el que passa només com una bona notícia. En el dors del dualisme amb què existim, a l'altre costat, explorant una mica més a fons el que som, només hi ha lloc per a la satisfacció i l'agraïment.

Un exemple. Amb els nens, tinc menys temps *per a mi* que abans, passo la major part del dia ocupada a resoldre les seves necessitats bàsiques, em sento obtusa per a les tasques intel·lectuals i ja no puc anar

Maternitat
"Amb els nens tinc menys temps 'per a mi' que abans, i ja no puc anar al cinema una vegada per setmana, però mai m'he sentit més lliure i més afortunada"

al cinema una vegada per setmana. I què? Mai m'he sentit més lliure (per entregar lliurement la meua vida a alguna cosa valuosa), ni tan afortunada, ni desenvolupant tan feliçment el meu costat espiritual (precisament per canviar bol-

quers). Sento, a més, que el cor no es divideix quan arriba un altre fill, sinó que es multiplica. Suspenc el judici en imaginar en quin estat de gratitud pot viure un sant.

Però això no és tot, encara que només a estones en tinc indicis. Som perfectes tal com som. El moment únic en què vivim, independentment de totes les circumstàncies externes, pot servir com a gran notícia. Perquè aquesta gran notícia ens transcendeix i és eterna. Hi pertanyem. I per això la felicitat no depèn de res extern, ni tan sols de la maternitat que jo percebo com un regal bellíssim del cel. És possible per a tots, sigui quina sigui la circumstància. Quina meravella.